

С Т А Н О В И Щ Е

за дисертационния труд на Ивайло Марков Лозанов, докторант към катедра Археология на тема „ГРАД И ТЕРИТОРИЯ В ЮГОИЗТОЧНА ТРАКИЯ: 148 г. пр. Хр. – 46 г.“ за присъждане на образователната и научна степен ДОКТОР.

Днес предстои да изпълня едно от най-нелогичните и спорни изисквания на Закона за развитието на академичния състав – в качеството ми на научен ръководител на докторанта да бъда член на научното жури, да представя писмено становище с оценка за направеното от него и да обявя вота си с явно гласуване!

Продължителното очакване на този дисертационен труд има и една добра страна – докторантът Лозанов се явява пред нас като вече изграден и надежден учен, с възможности и качества, които респектират и които са резултат на продължително натрупване на знания и опит, видно и от написаното до сега от него. Предложеният за защита дисертационен труд е логичен завършек на извървения до сега път на един вече зрял изследовател и неговата положителна оценка е очаквано заслужена. Той е с обем от 217 страници текст, разпределен в шест части (глави) и приложения, които съдържат епиграфска документация, карти и табла и е разработен по една логична и нетърпяща възражения структура.

Изборът на темата на дисертацията е резултат на много дълго осмисляне на всичко свързано с един подобен изследователски труд, като се започне с формулирането темата, времевите и териториални рамки и се завърши с очаквания резултат и приноси. Всички съмнения и тревоги с докторанта деляхме по равно. Изследването обхваща един интересен и във всяко отношение важен период, известен като късен елинизъм, с начален термин 148 г. пр. Хр. (превръщането на Македония в римска провинция) и краен 45/46 г., т.е. анексирането и включването в римската провинциална система на последното тракийско царство. Този период е богат на събития, във всяко отношение важни и дори съдбовни за целия елинистически свят, които представляват истинско изкушение за всеки изследовател, период в който проблемите на града и неговата територия са само част от общия важен и значим проблем на феномена за града в Древна Тракия. Колкото до териториалният обхват приемам, че очертаната територия Югоизточна Тракия е

добре защитима от „историко-географско и политическо гледище“ по думите на докторанта.

В целостта си дисертацията представлява комплексно изследване, с доминиращ историко-извороведски анализ и няма като крайна цел написване на „история на Древна Тракия от перспективата на града“. Последното е достатъчно ясно посочено още в увода, където е подсказана и основната идея на автора – „да възстанови модел, в който първостепенно място заема проследяването на историческото развитие на отделните градове“ до степен на реконструкция на индивидуалната им физиономия. Археологическите свидетелства в т.ч. и нумизматичните, са основа на анализ, без обаче да са изведени като основен субект на изследването, по причина на тяхната оскъдност. Поради това акцентът е върху текст критичния анализ на античните автори и епиграфските паметници, направено, впрочем, с вещина и завидно умение. От тях е изведена в максимална степен съдържащата се информация.

Същината на изследването представлява част IV, озаглавена „Градове и територии“, където са изведени обобщенията върху топографията, административната уредба, монетосеченето, градските територии на известните до сега селища в очертаната територия, доколкото позволява степента им на проученост. За целта са подбрани градски центрове, значими в обособени административни и географски райони, чиято проученост предоставя добра основа за анализ. Самият анализ е направен вещо и компетентно, очаквано от страна на докторанта, поради вече доказаните от него възможности като изследовател при работа с извори от подобно естество.

В последната, V част на дисертацията, направените до тук наблюдения са съпоставени чрез което се постига цялостна и убедителна картина на градския живот (процеси, насоки и етапи). Отделните разграничени сполучливо параграфи (историческа топография на урбанизационните процеси, форми на политически, административен и стопански контрол, диверсификация на селищната и пътна инфраструктура, икономически връзки) дават възможност да се очертае една вярна и в достатъчна степен пълна картина на динамиката в развитието на градския живот в Югоизточна Тракия в очертаните времеви рамки. Тази част по същество е заключение.

Дисертационният труд на докторанта Ивайло Лозанов оценявам като приносен в целостта си, що се отнася до темата и заявените цели и задачи. Отделните приносни моменти са пестеливо, но вярно формулирани в автореферата, (които поделям изцяло), където са посочени и изискванията се

брой публикации. Това всъщност е и първото изследване върху „състоянието на градските общности в Югоизточна Тракия през периода на късния елинизъм до средата на I в.“

В заключение, оценявайки високо дисертационния труд на докторанта Ивайло Лозанов, безспорните му приноси, както и демонстрираната научна компетентност на автора, обявявам решението си за категорично положителен вот и предлагам да му бъде присъдена образователната и научна степен *ДОКТОР*.

София, 02/02/2017 г.

Рецензент:

Проф. дин Людмил Гетов